

LECTURILE PROFESIONALE ȘI NONPROFESIONALE ALE BIBLIOTECARILOR

PROFESSIONAL AND NONPROFESSIONAL LECTURES
OF LIBRARIANS

Angela HĂBĂȘESCU

Abstract: *In this article the results of the survey are represented professional lectures and nonprofesionale of librarians, conducted during the period from 5 to 10 February of the current year in BȘ USARB.*

Keywords: *reading nonprofessional reading, book, periodical publication*

Cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni, sunt cei mai accesibili și cei mai înțelepți consilieri, sunt cei mai răbdători profesori.

C. W. Eliot

Cartea este comoara fără de preț. Ea te face să te bucuri, să râzi și să plîngi. O carte te trimite la alte cărți și toate împreună formează baza trainică a culturii noastre. Lectura este un mijloc de creare, recreere și devenire a personalității, de sensibilizare la valorile perene ale culturii umane de bine, frumos și adevăr. Rolul bibliotecarului stă sub semnul unui demers al modestiei, al bunului simț, al universului magic care îl înconjoară, acela al cărților. Bibliotecarul trebuie să declanșeze și să mențină în timp, printr-o motivație continuă, nevoia de carte, necesitatea lecturii. Dar pentru a cultiva interesul față de lectură la utilizatori, mai întâi de toate trebuie să fii tu însuși o persoană pasionată de lectură, bine instruită și competentă.

Pentru a analiza preferințele de lectură ale bibliotecarilor BȘ USARB, în perioada 5-10 februarie a anului curent în BȘ USARB a fost realizat un sondaj pe un eșantion de 20 de respondenți.

Scopul sondajului:

- Determinarea repertoriului de lectură al bibliotecarilor BȘ USARB.

Obiectivele sondajului:

- Identificarea orizontului lecturilor nonprofesionale ale bibliotecarilor;
- Obținerea informațiilor despre lecturile profesionale pentru stabilirea nivelului de formare profesională continuă.

Ipoteza sondajului:

- Cu cît mai variate sînt preferințele de lectură ale bibliotecarilor, cu atît mai bogate propunerile pentru lectură oferite utilizatorilor;
- Lecturile profesionale influențează direct la sporirea nivelului de formare profesională a fiecăruia.

În cercetare a fost folosită metoda sociologică (*chestionarul de distribuie*) de culegere a informației și de analiză a repertoriului de lectură a bibliotecarilor BȘ USARB. Chestionarul a inclus diverse forme de întrebări: închise, cu variante de răspuns deja

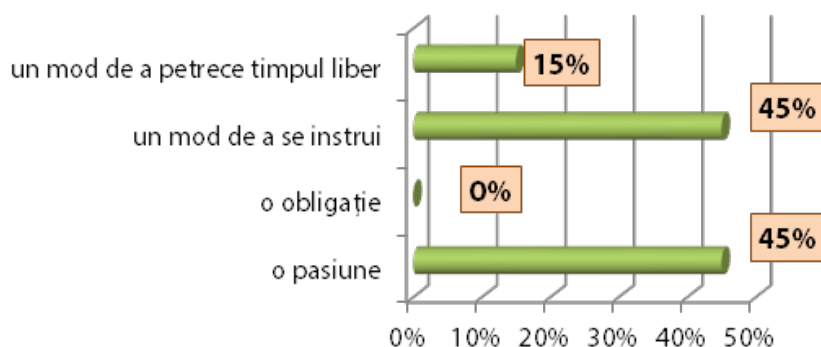
formulate și deschise, fără variante de răspuns, fapt care a asigurat libertatea expresiei pentru fiecare respondent.

Grupul-țintă: bibliotecarii din această instituție.

Chestionarul cuprinde patru itemi care includ mai multe variante de răspuns deja formulate, și trei întrebări, care cer determinarea proprie a conținutului răspunsului. În cursul investigației rezultatelor obținute în urma răspunsurilor putem constata următoarele:

1. Prima întrebare a chestionarului a avut un caracter introductiv și a fost orientată pentru identificarea locului pe care îl ocupă lectura în viața bibliotecarului.

La întrebarea „**Ce prezintă pentru Dvs. lectura?**” 9 respondenți, descriind stilul predominant de lectură, menționează că lectura pentru ei prezintă „o pasiune” și alți 9 au ales varianta de răspuns „un mod de a se instrui”. Trei persoane chestionate au optat pentru mai multe variante de răspuns, au accentuat că pentru ei lectura este și „un mod de a se instrui” și „un mod de a-și petrece timpul liber”. După cum denotă răspunsurile obținute, importanța lecturii este evidentă pentru fiecare respondent și ocupă un loc considerabil în viața fiecăruia.

2. Răspunsurile la întrebarea „**Ce tip de literatură preferați să alegeți pentru lectură?**” scot în evidență faptul, că majoritatea bibliotecarilor chestionați (12 persoane) preferă literatura de specialitate, recunoscând faptul că această literatură poate oferi materiale foarte valoroase, datorită posibilității de a transfera experiența de înalt profesionalism în viața cotidiană și 10 respondenți aleg literatura artistică. Două persoane au răspuns că în egală măsură preferă să citească atât literatura artistică, cât și de specialitate.

3. Întrebarea nr. 3 „**Preferanți să lecturați:**”

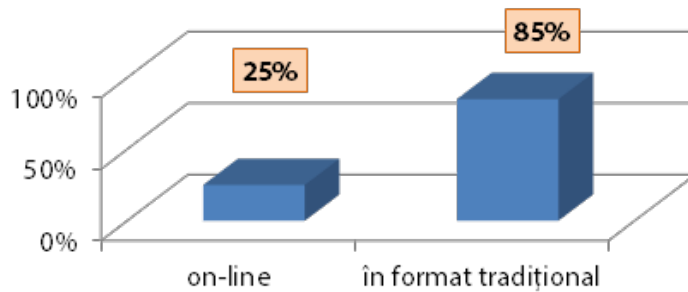
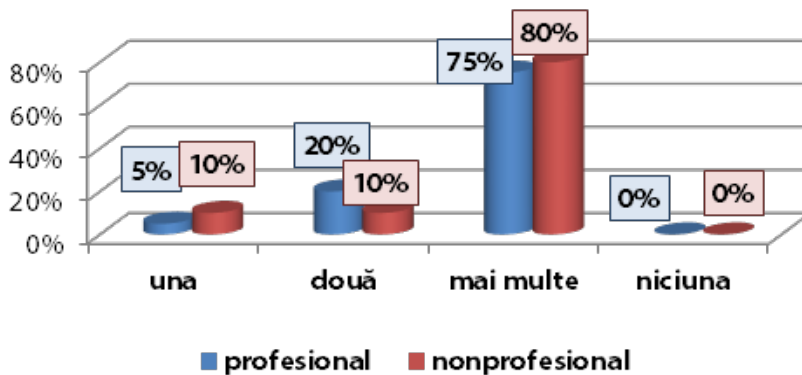

Figura de mai jos ne permite următoarea interpretare a datelor: majoritatea bibliotecarilor chestionați (17) optează pentru lecturarea publicațiilor în format tradițional. Lectura cărților și revistelor tipărite li se pare mai atractivă. Recunosc avantajele electronicului 5 respondenți, preferând lecturile on-line și două persoane chestionate au relatat că nu importă formatul de pe care se citește.

4. Întrebarea „**Care este numărul de cărți citite în ultimul an?**” a fost divizată în două părți. Persoanele chestionate trebuiau să indice numărul de cărți citite din domeniul profesional și nonprofesional. Situația privind răspunsurile la întrebarea menționată poate fi urmărită în figura ce urmează.

Analizând răspunsurile la această întrebare, am constatat următoarele: din domeniul profesional „mai multe” cărți au citit – 15 bibliotecari. Pe locul doi s-a plasat răspunsul „două cărți” (cu 8 răspunsuri), urmează „o carte citită” – 1 persoană, „niciuna” – nici o persoană. Din domeniul nonprofesional – 2 respondenți au citit „o carte”, tot 2 persoane au lecturat „două cărți”, șaisprezece chestionați au ales varianta „mai multe” și „niciuna” – nimeni. Se atestă un număr mai mare de lecturi atât din domeniul nonprofesional, cât și profesional.

5. Întrebarea „**Care este ultima carte citită de Dvs.?**” le-a oferit celor chestionați libertate în exprimare. Topul preferințelor bibliotecarilor BȘ USARB pentru lectură poate fi prezentat după cum urmează: din domeniul profesional 10 respondenți au numit lucrarea autorului Mircea Regneală *Tratat de biblioteconomie* în 2 volume (București, 2013) și 3 persoane au evidențiat lucrarea *Предметизация документов* de Серебрянникова Т. О. (СПб., 2014).

Au mai fost menționate:

- „*Studii de biblioteconomie*” de Mircea Regneală (Constanța Ex Ponto, 2001);
- „*Biblioteconomie. Miscellanea*” al autorului Victor Petrescu (Cetatea de Scaun, Tîrgoviște, 2010);
- „*Introducere în biblioteconomie*” de Horvat Săluc (București, 1996);
- „*Biblioteconomie în întrebări și răspunsuri*”, Marinescu Nicoleta (Iași, 2009);
- „*Tradiții și inovare în cercetarea științifică*” Colloquia professorum, ed. a III-a și a IV-a, (Bălți, 2014);
- *Colloquia Bibliothecariorum „Faina Tlehuci”*, ed. a II-a (Bălți, 2014)
- „*Biblioteconomie – valori tradiționale și moderne*”, autor Agache Catinca (Iași, 2007);
- „*Managementul serviciilor pentru utilizatori în bibliotecile contemporane*” Liviu-Iulian Dediu (București, 2012);
- „*Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație*” al autoarei Nelly Țurcan (Ch., 2012);
- „*Managementul bibliotecilor potrivit cerințelor ergonomiei*”, Enache Ionel (București, 2001).

Din lecturile nonprofesionale preferințele au fost date scriitorilor români: Nicolae Dabija cu „*Tema pentru acasă*” (6 persoane chestionate), Aurelian Silvestru „*Fărîme de suflet*”, Anatol Ciobanu „*La un pas de fericire*”, Aureliu Busuioc „*Lătrînd la lună*”, Ion Druță „*Maria Cantemir, ultima dragoste a lui Petru cel Mare*”, M. Potîrniche „*Acasă. Amintiri... Album*” și autorilor universal: H. Ch. Andersen „*Povestea vieții mele*”, Osho „*Lumina eliberării*”, Karl Levy „*Și dacă e adevărat*”, H. Murakami „*Pădurea norvegiană*”, Milan Kundera „*Identitatea*”, Дина Рубина „*Почерк Монардо*” și Джейн Остин „*Гордость и предубеждение*”. Răspunsurile la aceste întrebări au relevat varietatea tematică a lecturilor bibliotecarilor. Prioritatea nominalizării publicațiilor fundamentale, de ultima oră în lecturile profesionale ale bibliotecarilor demonstrează faptul, că bibliotecarii conștientizează necesitatea lecturii de specialitate în activitatea profesională. Ceea ce corespunde cerințelor proiectului regulamentului de atestare a cadrelor bibliotecare în care accentul este pus pe cercetarea științifică în domeniu, formarea profesională de-a lungul întregii vieți.

6. La întrebarea „**Încercați să Vă amintiți titlul unei cărți citite care v-a ajutat**”, răspunsurile denotă următoarele:
 - a) Din domeniul profesional au fost numite lucrările: „*Biblioteconomie – valori tradiționale și moderne*”, autor Agache Catinca, „*Dicționar explicativ de biblioteconomie și știința informării*” și „*Tratat de biblioteconomie*” de Mircea Regneală, „*Biblioteca în căutarea identității*” și „*Un deceniu sub semnul reformei*” de Vera Osoianu, „*Biblioteconomie în întrebări și răspunsuri*” de Marinescu Nicoleta (2 răspunsuri), „*Numai cercetarea salvează*” de Ion Stoica, „*Noi tendințe în serviciul de referințe*”, autor Marcu A. etc.
 - b) Pe plan nonprofesional au fost menționate: *Biblia*, John C. Maxwell „*Dezvoltă liderul din tine*”, Norman Vincent Peale „*Spune Pot și vei Putea*”, Aldo Naouri „*Cum să ne educăm copiii*”, Charly Cungi „*Cum putem scăpa de stres*”, Aureliu Busuioc „*Lătrînd la lună*”, „*Trecerea*” de Yogananda, Nicole Krauss „*Istoria iubirii*”, „*Sunt părinte de succes*” semnată de un grup de autori, „*Mănîncă, roagă-te, iubește*” de Elizabeth Gilbert și „*Fluturii*” de Irina Binder , „*Жизнь займы*” de

Э. М. Ремарк și „Тайс Афинская” de И. А. Ефремов etc.

În răspunsurile obținute la itemul nr. 6 la fel ca și în răspunsurile la întrebarea nr. 5 se urmărește varietatea intereselor și a preferințelor bibliotecarilor. Aici sînt menționate lucrările din mai multe genuri literare: literatura pedagogică și psihologică, literatura spirituală, romanele istorice, literatura biografică și autobiografică. Se dovedește afirmația că cartea ne face să fim mai buni, mai înțelepți, ne ajută să trecem mai ușor peste greutățile vieții, ne întărește. Anume în cărți putem găsi răspunsul la întrebările care ne frămîntă.

7. La întrebarea „**Pentru formarea, perfecționarea, îmbogățirea abilităților de activitate profesională, generală, ce publicație periodică consultați mai des?**” au fost numite revistele:

- *Biblioteca* -15
- *Confluente bibliologice* – 12
- *BiblioPolis* – 12
- *Revista ABRM* – 12
- Bibliouniversitas@abrm.md – 8
- *BiblioScientia* – 4

și în limba rusă:

- Библиотечное дело – 6
- Научные и технические библиотеки – 6
- Библиотековедение – 4
- Мир библиографии – 2
- Библиография și Библиосфера au fost menționate de cîte 1 bibliotecar chestionat.

După cum se observă din răspunsurile de mai sus, în lecturile bibliotecarilor un loc semnificativ îl ocupă publicațiile periodice de specialitate, datorită caracteristicilor lor specifice, ele fiind principalul instrument de difuzare a informației științifice. Anume în aceste publicații se poate găsi cea mai proaspătă informație din domeniu.

În „**Cititul și scrisul**” Nicolae Manolescu spunea: „*La ce sînt bune cărțile? Imi vine să răspund: la tot și la nimic. Poți trăi foarte bine fără să citești. Milioane de oameni n-au deschis niciodată o carte. A vrea să le explici ce pierd e tot una cum a explica unui surd frumusețea muzicii lui Mozart. În ce mă privește, mă număr printre cei care nu pot trăi fără cărți. Sînt un vicios al lecturii. Am nevoie să citesc așa cum am nevoie să mănînc și să beau. Hrana pe care mi-o oferă lectura îmi este la fel de indispensabilă ca și aceea materială. Resimt fiecare zi fără o carte ca pe o zi pierdută.*”

Concluzii

- ✓ Lectura este o activitate profesională a bibliotecarului. Pentru majoritatea respondenților lectura semnifică *o pasiune și un mod de a se instrui*;
- ✓ Se lecturează atît literatura profesională, cît și cea artistică, diferența în preferințe fiind nesemnificativă;
- ✓ Majoritatea bibliotecarilor optează pentru lecturile în format tradițional;
- ✓ În lecturile profesionale ale bibliotecarilor prevalează publicațiile fundamentale din domeniul biblioteconomiei;

- ✓ Bibliotecarii utilizează diferite categorii de documente (cărți, publicații periodice) pentru informare și documentare;
- ✓ Efortul și dorința de lectură continuă sistematic, vizînd o perspectivă, reprezentînd condiția oricărui succes personal.

Referințe bibliografice:

1. CUCU, Adela. Un sondaj despre apetitul lecturii. In: *Confluente bibliologice*. 2009, nr. 3-4, pp. 49-56. ISSN 1857-0232.
2. SACHALARE, O. M. Tineretul și motivația lecturii. In: *Biblioteca*. 1992, nr. 8, pp.10-11. ISSN 1220-3386.

